

Jaarverslag Rekenkamercommissie 2012

SAMENSTELLING REKENKAMERCOMMISSIE

Externe voorzitter

Dhr. H. Verdellen

Leden

Mevr. W. de Bruin (lid)
Dhr. W van Deursen (extern lid)
Dhr. J.G.U.G. Hoezen (lid)
Mevr. G. Noorda (extern lid)
Dhr. A.F.E. Pieko (lid)

Juni 2012

SECRETARIAAT REKENKAMERCOMMISSIE

Secretaris/onderzoeker

Dhr. A.J. Holman

Adres

Postbus 3434
5902 RK Venlo

Telefoonnummer

077 – 359 6341

E-mail

b.holman@venlo.nl

Website

www.venlo.nl/rekenkamer

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2012 van de rekenkamer van de gemeente Venlo. Het verslag laat zien dat 2012 een bijzonder productief jaar is geweest voor de rekenkamer: er werden 5 onderzoeken uitgevoerd en afgerond, terwijl met een zesde een aanvang werd gemaakt. Ik spreek mijn dank en waardering uit voor allen die hun medewerking hebben verleend aan deze onderzoeken.

Binnen deze uitgevoerde onderzoeken zijn er 2 (decentralisatie en Kazernekwartier) die direct volgen uit de nieuwe lijn van de rekenkamer zoals we die in 2011 hebben ingezet. Met een sterke aansluiting op de politieke actualiteit laten we als kamer zien dat betrokkenheid en onafhankelijkheid elkaar bepaald niet uitsluiten. Sterker nog, het beoogde doel om met deze manier van werken ('quick scans') de kaderstellende en controlerende rol van de raad te bevorderen, wordt hierdoor nadrukkelijk gediend. De reacties van de raad op deze nieuwe koers zijn onverkort positief. Het is mijn persoonlijke wens om deze lijn dan ook in de komende jaren een herkenbaar vervolg te geven.

Een nieuwe werkwijze betekent ook gewenning. Omdat we snelheid en zorgvuldigheid combineren in deze aanpak hebben we gekozen voor een vorm van bestuurlijk wederhoor die is 'ingebakken' in de BOB methodiek van de gemeenteraad. Dit verkort de doorlooptijd van onderzoeken aanzienlijk, versterkt de politiek-bestuurlijke aandacht voor de onderzoeken en voorkomt onnodige bureaucratie. In 2012 leidde dat af en toe tot 'wrevel', omdat ook het college nog aan deze wijze van bestuurlijk wederhoor moest wennen. Om de onduidelijkheid te voorkomen wordt in 2013 de reglementering rondom de rekenkamer aangepast, waardoor ook dit onderdeel van de nieuwe werkwijze van de rekenkamer wordt geformaliseerd.

In 2012 liep de termijn af van twee externe leden, Maurits Geerts en Ans van den Akker. Beide waren niet meer herbenoembaar. Zij zijn vervangen door Greet Noorda en William van Deursen. Ik wens beide nieuwe collega's veel succes bij en plezier met het werk voor de rekenkamer Venlo.

Tot slot dank ik mijn collega's van de rekenkamer maar ook de leden van de raad, het college, de griffie en de ambtelijke organisatie voor de aangename samenwerking in het afgelopen jaar.

Voor nadere informatie en een volledig overzicht van onze publicaties in 2012 kunt u terecht op de website van de rekenkamer: www.venlo.nl/rekenkamer

Drs. Hans J.W. Verdellen
Voorzitter

Inhoudsopgave

1	Contouren rekenkamer Venlo.....	1
1.1	Ontstaansgeschiedenis	1
1.2	Missie en doelstellingen	1
1.3	Samenstelling rekenkamercommissie	2
1.4	Reglementen en voorschriften.....	2
1.5	Overleg en afstemming	3
2	Onderzoeken.....	4
2.1	Afgeronde onderzoeken	5
2.1.1	<i>Decentralisatie rijksoverheidstaken maatschappelijk domein.....</i>	<i>5</i>
2.1.2	<i>Externe check rekenkamer Kazernekwartier</i>	<i>6</i>
2.1.3	Onderzoek jaarstukken 2011.....	7
2.1.4	<i>Onderzoek ketensamenwerking veiligheidsbeleid.....</i>	<i>8</i>
2.1.5	<i>Nazorgonderzoek integratiebeleid.....</i>	<i>10</i>
2.2	Programma 2013.....	10
3	Middelen.....	12
3.1	Bedrijfsvoering.....	12
3.2	Financiële verantwoording 2012.....	12

1 Contouren rekenkamer Venlo

In dit hoofdstuk wordt het functioneren van de rekenkamercommissie Venlo (verder: 'rekenkamer') op hoofdlijnen belicht, alsmede belangrijke wijzigingen die in 2012 van invloed zijn geweest op het functioneren.

1.1 Ontstaansgeschiedenis

Bij besluit van 19 april 2000 heeft de gemeenteraad van Venlo besloten tot de instelling van de gemeentelijke rekenkamer. Op 2 januari 2001 is de Verordening op de gemeentelijke rekenkamer vastgesteld door de raad. Met de benoeming van de leden op 24 oktober 2001 was de oprichting van de lokale rekenkamer Venlo een feit.

Na de vaststelling van de missie en doelstellingen is de rekenkamer in oktober 2002 met haar eerste onderzoek van start gegaan.

Vanaf 2005 is de samenstelling van Venlose rekenkamer fasegewijs doorgewoerd van een 'politieke' commissie met alleen raadsleden tot het huidige 'gemengde' model. Sinds 2006 bestaat de rekenkamer uit drie externe leden (waaronder de voorzitter), drie vaste raadsleden en één plaatsvervangend raadslid. De rekenkamer beschikt over één full-time ambtelijk secretaris/onderzoeker.

In 2009 heeft de rekenkamer een zelfevaluatie gehouden waarin het eigen functioneren van de huidige commissie centraal stond. Naar aanleiding van deze zelfevaluatie is de rekenkamer in 2011 gaan opschuiven naar een natuurlijke adviespartner voor de raad. In 2012 is deze ontwikkeling doorgezet en heeft de rekenkamer aansluiting gemaakt met de actualiteit van de raad.

1.2 Missie en doelstellingen

De missie van de rekenkamer luidt als volgt:

“De gemeentelijke rekenkamer Venlo wil bijdragen aan het toetsen en verbeteren van de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid en beheer.”

Met haar producten wil de rekenkamer de controlerende functie van de gemeenteraad van Venlo versterken. Zij richt zich daarbij in de eerste plaats op het evalueren van het gevoerde beleid. De rekenkamer wil zichtbaar maken hoe publiek geld wordt besteed en of de voorgenomen doelstellingen van de gemeente ook daadwerkelijk worden bereikt.

Concreet wil de rekenkamer Venlo bijdragen aan:

- de doeltreffendheid van beleid en een doelmatige besteding van publieke middelen;
- de kwaliteit van het lokale openbaar bestuur;
- een goed functionerende lokale democratie;
- een transparant gemeentelijk functioneren en publieke verantwoording daarover.

Wil de rekenkamer kunnen oordelen over het effectief, efficiënt en rechtmatig functioneren van de gemeente, dan kan dit alleen op basis van objectief feitenonderzoek. Deze objectiviteit vereist een hoge mate van onafhankelijkheid. De onafhankelijkheid moet goed verankerd zijn in de formele positie en bevoegdheden van de rekenkamer.

1.3 Samenstelling rekenkamercommissie

In Venlo is gekozen voor een rekenkamerfunctie als bedoeld in artikel 81, lid o van de Gemeentewet.

In verband met het einde van de benoemingsperiode de twee externe leden van de rekenkamer is in 2012 een wervingsprocedure gestart en succesvol afgerond. De rekenkamer kende per ultimo 2012 de volgende samenstelling:

Naam	Functie	Benoemingsperiode	Optie tot verlenging
Dhr. H. Verdellen	Externe voorzitter	7/7/2011 – 7/7/2014	ja
Dhr. W. van Deursen	Extern lid	27/9/2012 – 27/9/2015	ja
Mevr. G. Noorda	Extern lid	27/9/2012 – 27/9/2015	ja
Mevr. W. de Bruin	Raadslid	29/9/2010 – maart 2014	
Dhr. J. Hoezen	Raadslid	24/2/2010 – maart 2014	
Dhr. L. Pieko	Raadslid	24/2/2010 – maart 2014	

1.4 Reglementen en voorschriften

De reglementen en voorschriften van de rekenkamer bestaan uit de door de raad vastgestelde verordening, het reglement van orde en het onderzoeksprotocol.

In de verordening op de gemeentelijke rekenkamerfunctie zijn de formeel-juridische aangelegenheden van de rekenkamer geregeld, waaronder de bevoegdheden en plichten. Vanwege de herindeling heeft de raad op 4 januari 2010 de nieuwe verordening op de rekenkamercommissie vastgesteld.

Het reglement van orde beschrijft de interne werkwijze van de rekenkamer. Aspecten als de wijze van vergaderen, het stemrecht van de leden, de agendering en verslaglegging van de vergaderingen zijn hierin geregeld. Dit reglement heeft de rekenkamer vastgesteld op 9 januari 2007.

In oktober 2007 heeft de rekenkamer haar onderzoeksprotocol vastgesteld. Hierin beschrijven wij de richtlijnen die wij hanteren bij de uitvoering van onze onderzoeken. Het doel van het protocol is om een waarborg te bieden voor de kwaliteit van de onderzoeken en voor een goed verloop van het onderzoeksproces binnen de gemeentelijke organisatie. Daarnaast verschaft het protocol inzicht in de werkwijze van de rekenkamer.

Het is de bedoeling in 2013 deze stukken aan te passen aan de nieuwe stijl van werken van de rekenkamer.

1.5 Overleg en afstemming

De rekenkamer vergadert normaliter één keer per maand op dinsdagavond van 19.00 tot 21.00 uur volgens een vastgesteld schema. In 2012 kwam de rekenkamercommissie in totaal 11 keer in vergadering bijeen. In augustus vondt geen vergadering plaats vanwege het zomerreces.

De vergaderingen van de rekenkamer zijn besloten. Van de vergaderingen wordt een beknopt zakelijk verslag gemaakt in de vorm van besluiten en afspraken.

De voorzitter en secretaris voeren tweewekelijks werkoverleg. Op ad hoc basis voeren zij (individueel en/of gezamenlijk) overleg met leden van het college van B&W, de directie, het ambtelijk management en de concerncontroller.

2 Onderzoeken

Wij hebben het afgelopen jaar vijf onderzoeksrapporten aan de gemeenteraad uitgebracht, te weten:

- *Decentralisatie rijksoverheidstaken maatschappelijk domein (februari 2012)*
De doelstelling van het onderzoek van de rekenkamer is het aan de raad geven van inzicht wat de decentralisatie van taken gaat inhouden en de raad te adviseren hoe zij inhoud kan geven aan haar kaderstellende en controlerende rol binnen dit ingrijpende proces.
- *Externe check rekenkamer Kazernekwartier(april 2012)* Tijdens een extra overlegvergadering van de raads werkgroep Kazernekwartier bleek er behoefte te bestaan aan een externe check van gegevens. De werkgroep verzocht de rekenkamer op 21 maart om deze check uit te voeren.
Onderwerp van onderzoek zijn de financiële consequenties als gevolg van de gebiedsontwikkeling Kazernekwartier enerzijds en het Multi Functionele Centrum anderzijds in de meerjarenbegroting, op basis van de daarover door de gemeenteraad al genomen besluiten c.q. het voorstel van het college voor besluitvorming door de gemeenteraad in april
- *Onderzoek jaarstukken 2011 (mei 2012)*, ons jaarlijkse onderzoek naar de kwaliteit van de gemeentelijke programmarekening als sturings- en controle-instrument voor de raad.
- *Onderzoek ketensamenwerking veiligheidsbeleid.* De rekenkamer wil de effectiviteit van de ketensamenwerking binnen het gemeentelijke veiligheidsbeleid voor de raad inzichtelijk maken en beoordelen. Bij de beoordeling van de effectiviteit wil de rekenkamer nadrukkelijk de veiligheidsbeleving van de burgers in de wijk betrekken. Met het oog op het leereffect willen wij op basis van dit onderzoek aanbevelingen formuleren voor de verbetering van de doeltreffendheid van het Venlose veiligheidsbeleid.
- *Nazorgonderzoek integratiebeleid (september 2012)* De raad besloot op 28 januari 2009 (raadsnr. 2009/7) de in het rapport onderzoek integratiebeleid geformuleerde conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen en aan het college van B&W opdracht te geven om de acties uit te voeren zoals opgenomen in de aanbevelingen van het rekenkamerrapport. Inmiddels zijn er ruim drie jaar verstreken en heeft de rekenkamer een zogenaamd “nazorgonderzoek” gedaan met als doel: Een beeld vormen van de doorgevoerde verbetermaatregelen (op basis van de aanbevelingen van de rekenkamer) en de daarmee bereikte resultaten ten aanzien van het integratiebeleid.

In de tweede helft van 2012 zijn we begonnen met de uitvoering van een onderzoek naar wijkgericht werken.

In het vervolg van dit hoofdstuk worden de onderzoeksactiviteiten en -resultaten kort toegelicht.

2.1 Afgeronde onderzoeken

2.1.1 Decentralisatie rijksoverheidstaken maatschappelijk domein

De rekenkamer heeft inzichtelijk gemaakt aan de raad :

1. Wat is belangrijk voor de raad om te weten van de decentralisatieopgaven?
 - a. *Welke concrete rijkstaken komen wanneer op de gemeente af?*
 - b. *Welke geldstromen zijn te verwachten voor de nieuwe taken en voor de opstartkosten en welke financiële taakstelling – bezuiniging – is hierbij te verwachten?*
2. Op welke thema's moeten kaders door de raad gesteld worden vanuit een beleidsmatig/inhoudelijk, financieel, en organisatorisch perspectief?
3. Hoe kan een actieve betrokkenheid van de raad gerealiseerd worden bij
 - a. *Het aangeven en uitwerken van de kaders?*
 - b. *De monitoring van de te realiseren resultaten?*

Hierbij is een matrix opgesteld voor de raad om in de toekomst kaders aan te kunnen geven

Onderdeel	Kaderstelling op gebied van	Kernvraag	Eventuele bandbreedte
Algemeen	• gewenste rol van Venlo in de regio • participatie burgers en betrokken partijen	Welke rol wil de raad? Hoe vorm te geven?	Trekker, Facilitator, Kennisdeler, Uitvoeringskantoor, Centrumgemeente
WWnV	• Bovenlokale invulling werkgeversdienstverlening • Regionale samenwerking • beleid- en handelingvrijheid Venlo • gevolgen voor bijstandsuitkeringen en/of armoederegelingen • versmalling WSW	Lokaal beleid of regionale invulling? Welke schaal? Rol werkplein? Welke instrumentkeuze? Welke financiële en inhoudelijke kaders moeten gesteld worden? Gevolgen voor WAA?	Financiële consequenties van keuzes overige gemeenten in de regio Loondispensatie, Loonkostensubsidie Samenwerking met andere partijen?
AWBZ	• keuze tussen een beleidsarme of een beleidsrijke aanpak • integrale aanpak met de andere decentralisaties en/of met andere gemeenten • kerntaken: wat zelf doen of uitbesteden • PGB en eigen bijdrage • Europese aanbesteding • Sturingsmodel	Welke aanpak in de aanvangsfase? Eén loketfunctie voor de vraag? Wijkgerichte aanpak met verschillende aanbieders in integrale teams? Is regionale samenwerking gewenst voor intake , administratie etc.? Hoe hoog en voor welke voorzieningen? Begeleiding organiseren op basis van subsidie? Sturing op product of sturing op resultaat?	Eigen bijdrage: wettelijke maximum of minder?
Jeugdzorg	• zorg van landelijke zorgaanbieders • PGB inzet	Regionaal samenwerken? Afwegingskader te maken voor PGB versus zorg in natura?	

Onderdeel	Kaderstelling op gebied van	Kernvraag	Eventuele bandbreedte
	inrichting van Centra voor Jeugd en Gezin Vroegtijdig inzetten en mobiliseren van effectieve steun of hulp Inkoop van dure en/of specialistische en/of schaarsere vormen van zorg op bovenlokale schaal Minder geld en meer zorg	CJG alleen frontoffice of integrale dienstverlener? Wat moet er in de lokale gemeenschap versterkt en ingebed worden om een prettige en stimulerende leefomgeving te creëren? Welke vorm van regionale samenwerking Welke eigen mogelijkheden, welke verdeling van draagkracht en draaglast van cliënten	Voorzieningen op het gebied van welzijn, kinderopvang en sport. Van Afspraak tot gemeenschappelijk (inkoop)organisatie

Verder kwam de rekenkamer tot de volgende aanbevelingen:

1. Formeer een raads werkgroep ondersteund door de griffie, waar ook eventueel belangenorganisaties (zoals de WMO adviesraad) zouden kunnen aanschuiven. Naar wens van de raad kan ook de rekenkamer hierin participeren als adviseur of als financieel geweten voor de raad.
2. Werk binnen deze raads werkgroep samen met de projectorganisatie de keuzes rondom de kaders en de monitoring op resultaat verder uit.
3. Laat de raads werkgroep de raad tweemaandelijks over de voortgang informeren.

De raads werkgroep is ondertussen in 2013 operationeel.

2.1.2 Externe check rekenkamer Kazernekwartier

De rekenkamer heeft de financiële risico's voor de raad inzichtelijk gemaakt en in kaart gebracht.

De meeste opmerkingen die de rekenkamer heeft slaan op de financiële verwerking van de risico's. Opgeteld (Multifunctioneel Centrum (MFC) + gebiedsontwikkeling) zijn de subsidierisico's en globale investeringsbedragen in onderstaande tabel samengevat.

Getallen in mio euro

	Investerings	Subsidierisico's
MFC	42,8	2,8
MIP infrastructuur	17,1	7,5
Grex (in 2026)	50	-
Verbeelding Fort	3	1
Totaal	112,9	11,3

De geschetste subsidierisico's zijn derhalve 10% van de investeringen, exclusief de bedrijfsrisico's van de exploitatie van het MFC.

Risico's worden normaal gesproken verwerkt in het benodigde weerstandsvermogen van de gemeente(bijvoorbeeld door reserveringen te plegen) Aangezien het weerstandsvermogen vorig jaar bij de begrotingsbehandeling laag was, zijn er maatregelen in het vooruitzicht gesteld om dit vermogen weer op peil te brengen in de komende jaren. Ook zijn er in het sociaal maatschappelijk domein nog forse uitdagingen met de daarbij behorende risico's.

Aanbeveling rekenkamer

De rekenkamer beveelt aan de algemene risicobeoordeling en opstelling weerstandsvermogen door het college op te laten stellen (vooruitlopend op de kadernota) vóór de besluitvorming omtrent het kazernekwartier in de raad.

Aanbeveling rekenkamer MFC

Op dit punt adviseert de rekenkamer de raad om periodiek (jaarlijks) de ontvangen huurpenningen cq. eventuele dreigende claims op uitkeringen uit het depot te laten rapporteren en controleren. Verder is een onafhankelijke risicobeoordeling door de accountant, bijvoorbeeld elke drie jaar, aan te bevelen.

2.1.3 Onderzoek jaarstukken 2011

Om te voorkomen dat de rekenkamer bij een uitputtend onderzoek van de jaarstukken een herhaling van zetten zal doen in haar aanbevelingen, heeft de rekenkamer zich ook dit jaar beperkt tot een notitie aan de raad, waarbij een aantal aspecten extra belicht worden, te weten:

- De algemene resultaatontwikkeling
- De ontwikkeling van het weerstandsvermogen
- De jaarrekening in een half uur
- Verslag bevindingen accountant

De rekenkamer is zeer bezorgd over de conclusie van de accountant wat betreft het niet in control zijn, met name ook omdat dit het tweede jaar op rij het geval is.

In het maken van aansluiting tussen begroting en programmaverantwoording zijn kwalitatief forse stappen gezet.

Aanbeveling 1 De rekenkamer beveelt de raad aan de aanbevelingen van de accountant integraal over te nemen.

- De rekenkamer bevestigt het beeld van “zwaar weer” Sterker nog het is tijd voor de raad om essentiële keuzes te gaan maken.

- Een negatief resultaat dat resulteert in 2012 in een algemene reserve die nihil is impliceert dat er geen enkele ruimte is om tegenvallers op te vangen
- Het feitelijk resultaat is slechter door de bekende verplichtingen die in de komende kadernota opgevoerd gaan worden.

Aanbeveling 2 De rekenkamer adviseert de raad :

- *Bij het behandelen van de kadernota nadrukkelijk de zorgelijke situatie van het weerstandsvermogen te betrekken. Dit geldt uiteraard in het bijzonder bij het maken van keuzes binnen de ambities van de stad.*
- *Het college op te dragen op korte termijn te komen met een adequaat herstelplan voor de financiële situatie.*

Aanbeveling 3 De rekenkamer adviseert de raad bij het college aan te dringen op het leggen van verbanden tussen bereikte maatschappelijke doelen, wat daar specifiek door de gemeente voor gedaan is, en tevens een relatie aan te brengen tussen inspanningen en gemaakte kosten.

Aanbeveling 4 Tot slot adviseert de rekenkamer om ook in het jaarverslag in een half uur meer de ontwikkelingen in de tijd weg te zetten en conclusies te verbinden aan de gepresenteerde cijfers. Niet alleen zal dat de leesbaarheid en toegankelijkheid bevorderen,

maar wordt dan ook de slag gemaakt van presenteren van gegevens naar informatievoorziening

2.1.4 **Onderzoek ketensamenwerking veiligheidsbeleid**

Om antwoord te krijgen op de vraag of het Venlose veiligheidsbeleid op het gebied van ketensamenwerking doeltreffend is, heeft de rekenkamer gekozen voor twee peilers om dit beleid op te beoordelen:

Onderzoekspijler A

In dit deel van het onderzoek is primair gekeken naar de doeltreffendheid van het veiligheidsbeleid/ ketensamenwerking op basis van het geformuleerde beleid en de verantwoordingsinformatie. Concreet wordt hier gekeken naar:

- Zijn de gestelde doelen bereikt?
- Komt dat door het gevoerde beleid?

Onderzoekspijler B

In dit deel heeft de rekenkamer nader onderzoek gedaan naar doeltreffendheid in termen van veiligheidsbeleving in samenhang met de ontwikkeling van criminaliteits- en overlastcijfers.

Dit is met name gedaan vanuit een centrale veiligheidsdoelstelling van de gemeente:
“Algemeen beleidsuitgangspunt is het bereiken van vitale en leefbare wijken waarin zowel de inwoners, maatschappelijk organisaties als bedrijven en ondernemers zich veilig voelen”¹

Concreet wordt hier gekeken naar:

- Zijn burgers zich veiliger gaan voelen?
 - Neemt de subjectieve veiligheid toe?
 - Daalt de criminaliteit?
 - Verminderen overlast en verloedering?

Omdat de bekendheid van beleidsmaatregelen de veiligheidsbeleving kan beïnvloeden, is ook naar de zichtbaarheid van het veiligheidsbeleid gekeken:

- Werkt de gemeente zichtbaar aan verbetering van de veiligheid?

De rekenkamer omt met de volgende conclusies en aanbevelingen:

Conclusie 1

Als een positief punt wil de rekenkamer nadrukkelijk noemen dat het beleid op zich goed meetbaar geformuleerd wordt, waardoor het beleid volgbaar zou moeten zijn voor de raad.

Conclusie 2

Jammer genoeg sluit de verantwoordingsinformatie niet goed aan op de doelstellingen van het beleid, waardoor de raad niet of nauwelijks in staat is een oordeel te geven over de doeltreffendheid van het gevoerde beleid. Hierdoor kan de raad haar controlerende en kaderstellende rol op dit gebied niet waarmaken.

De rekenkamer wil de raad er op wijzen dat de geconstateerde scheiding tussen verantwoordingsinformatie en beleidsinformatie de laatste jaren vaker is gemeld aan de raad

in haar onderzoeken. (denk hierbij aan de laatste onderzoeken op het gebied van re-integratie en de jaarstukken)

Conclusie 3. Venlo breed neemt het veiligheidsgevoel toe. De veiligheidsbeleving is met 5% punten verbeterd.

Conclusie 4. Zowel voor het veiligheidshuis als de aanpak met straatcoaches geldt dat de aanpak doeltreffend lijkt, maar dit is niet echt hard te maken.

Conclusie 5. Met name in de wijken Op de Heide, Venlo Zuid, Venlo Binnenstad en Blerick Noord is men zich niet veiliger gaan voelen. Een eensluidend oordeel over de veiligheidsbeleving is derhalve niet te geven: er is mogelijk sprake van een wijkgerelateerd probleem.

Conclusie 6. Op basis van de gebruikte bronnen is er niet goed een causale relatie te leggen tussen afname van criminaliteitscijfers en een toename van het veiligheidsgevoel.

In bovengenoemde wijken is sprake van het tegendeel.

Conclusie 7. In zijn algemeenheid is wel te constateren dat daar waar overlast toeneemt in een wijk direct de onveiligheidsgevoelens stijgen. Er is hierbij niet sprake van een 100% relatie. Onveiligheidsgevoelens kunnen ook door andere zaken beïnvloed worden.

Conclusie 8. Voor de burgers in Venlo is weinig zichtbaar wat de gemeente feitelijk doet binnen de ketensamenwerking. Uit de interviews bleek bijvoorbeeld dat de mogelijkheid om overlast direct bij straatcoaches te melden onbekend zijn.

Conclusie 9. Uit de enquête komt naar voren dat het merendeel van de respondenten (33.4%) vindt dat de gemeente voor de grootste verbetering in het veiligheidsgevoel van burgers dient te zorgen, opgevolgd door de politie met 27.2% en de buurtbewoners zelf met 20.4%. Ruim 60% van de burgers legt dus het primaat voor verbetering bij de overheid. De doelen van het college met betrekking tot participatie en meer eigen verantwoordelijkheid van de burgers zijn nog niet bereikt.

Op basis van de resultaten uit het onderzoek komt de Rekenkamer tot de volgende aanbevelingen:

Aanbevelingen aan de raad

1. verlang dat de verantwoordingsinformatie (met name ook in de P&C cyclus) altijd aansluit op de beleidsmatig geformuleerde doelen. Alleen dan is de raad goed in staat om de doeltreffendheid van het gevoerde beleid te beoordelen en kaders te stellen voor nieuw beleid.
2. gezien de relatief kleine groep burgers die het primaat voor verbetering van het veiligheidsgevoel bij zich zelf legt, is het aan te bevelen kaders aan te geven om het burger -activerende beleid te blijven stimuleren.

Aanbevelingen aan het college

3. om de veiligheidsbeleving te verbeteren, juist in wijken waar beleving en feitelijke ontwikkeling van overlast uit elkaar lopen, is het aan te bevelen om meer aan gerichte communicatie (bijvoorbeeld oplossingsgerichte informatie aan specifieke doelgroepen) te doen. Als het in probleemwijken zichtbaar wordt dat er gewerkt wordt aan "de veiligheid" kan de veiligheidsbeleving positief beïnvloed worden.
4. zorg dat de directe aanpak met straatcoaches bekend en zichtbaar is. Zorg hierbij dat de laagdrempelige meldingsmogelijkheden van overlast beter bekend zijn. (directe meldingsmogelijkheden zoals straatcoach@venlo.nl of ieugdregisseur@venlo.nl)

2.1.5 Nazorgonderzoek integratiebeleid

Het rapport "Onderzoek integratiebeleid 2008" bevat een aantal aanbevelingen. De rekenkamer gaat per aanbeveling in op de voortgang en de resultaten.

De rekenkamer zet ook kort op een rij hoe de besluitvorming in de raad de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden.

In het nazorgonderzoek worden afrondend de volgende conclusies en aanbevelingen aan de raad gepresenteerd:

Conclusies :

1. In 2009 is in een raadsnotitie uitgebreid ingegaan op de aanbevelingen van de rekenkamer. Met name de doelstellingen van integratie zijn helder verwoord, maar nog niet geoperationaliseerd en van indicatoren voorzien. De toezegging om in 2010 een uitgewerkt raadsvoorstel voor te leggen aan de raad is niet waargemaakt. Het college heeft dus geen uitvoering gegeven aan de opdracht van de raad om de acties uit te voeren zoals opgenomen in de aanbevelingen van het rekenkamerrapport.
2. De gemeente Venlo heeft geen door de raad vastgesteld integratiebeleid. Doelstellingen zijn slechts voorlopig geformuleerd (in 2009); deze worden niet gemonitord en niet geëvalueerd.
3. Integratiebeleid is nu "inclusief" beleid ofwel: "algemeen waar kan, specifiek waar moet". Dit beleid is niet expliciet door de raad vastgesteld als uitvoering van het integratiebeleid.
"Specifieke beleid waar moet" wordt feitelijk niet ingevuld.
4. De raad geeft wisselende signalen af over de behoefte aan integratiebeleid: enerzijds geeft de raad het college opdracht integraal integratiebeleid te formuleren, anderzijds worden in de bezuinigingsrondes van de afgelopen jaren integratiebudgetten geschrapt.
5. De raad heeft in dit dossier niet gecontroleerd of opdrachten worden uitgevoerd.

Nieuwe aanbevelingen aan college en raad

- 1- De rekenkamer beveelt de raad aan de dialoog met het college over "inclusief" beleid m.b.t. integratiebeleid expliciet te gaan voeren. Dit voorkomt dat integratiebeleid ongemerkt van de agenda wordt afgevoerd.
- 2- De rekenkamer beveelt de raad aan actief te monitoren of toezeggingen, opdrachten etc. door het college worden uitgevoerd. Dat kan eventueel met ondersteuning door de griffie.

2.2 Programma 2013

De rekenkamer heeft ervoor gekozen om de volgende onderwerpen op te nemen in het programma voor 2013:

- afronding onderzoek wijkgericht werken
- effecten woonlastenbeleid:
 - o de effecten van het woonlastenbeleid van de afgelopen drie jaar
 - o de financiële consequenties voor de burgers
 - o aanbevelingen met betrekking tot alternatieven (benchmark)
- één majeur ruimtelijk project. Gekozen is door de rekenkamer in de vergadering van januari voor de ontwikkeling van de Maaspoort
De onderzoeksvragen hierbij zijn :
 - o Wat zijn de toekomstige exploitatierisico's voor de gemeente?
 - o zijn de beoogde doelen gehaald? (doeltreffendheid)
 - o zijn de middelen effectief en efficiënt besteed? (doelmatigheid)
- het P&C instrumentarium voor de raad:
 - o Hoe worden cijfers meer inzichtelijk voor de raad?
 - o maak inzichtelijk welke knoppen er zijn waar de raad wel of niet aan kan draaien

Bij dit onderwerp wordt aangetekend , dat ook een raads werkgroep bezig is met de ontwikkeling van het P&C instrumentarium. De rekenkamer zal er attent op zijn dat er geen doublures op dit onderwerp gaan optreden, en de aanpak te zijner tijd afstemmen met de werkgroep.
- een thema in het kader van de regio Venlo (regionaal onderzoek)
 - o het onderwerp dient bepaald te worden in samenspraak met de rekenkamers van de gemeenten in de Regio Venlo

Wij zijn van mening dat met deze onderzoeken het belang van de burger in belangrijke mate vertegenwoordigd is. Verder is met deze keuze een spreiding over de beleidsterreinen gerealiseerd.

In maart 2013 heeft de rekenkamer van de gezamenlijke fractievoorzitters een verzoek gekregen de grondtransactie rondom de bioscoop Picardie op korte termijn te gaan onderzoeken. Aan dit verzoek zal voorrang worden verleend in het kader van de hiervoor geschetste flexibiliteit.

3 Middelen

3.1 Bedrijfsvoering

De rekenkamer beschikt over één full-time ambtelijk secretaris/onderzoeker. De hoofdtaken van de secretaris/onderzoeker zijn in drie categorieën onderverdeeld, te weten: onderzoek, beleidsadvies en secretariaat. De ambtelijk secretaris/onderzoeker is om organisatorisch-technische redenen ondergebracht bij de raadsgriffie van de gemeente Venlo. Om deze reden neemt de secretaris ook deel aan de diverse overlegsituaties van de griffie.

Het secretariaat is gehuisvest in gebouw A van het voormalige Kazerneterrein, kamer 1.29, aan de Garnizoenweg 3 in Venlo-Blerick. Het betreft een tijdelijke huisvesting tot het moment dat de nieuwbouw van het stadskantoor gerealiseerd is

De rekenkamer beheert een eigen subpagina op de website van de gemeente Venlo: www.venlo.nl/rekenkamer. Naast algemene informatie, actualiteiten en het vergaderschema worden op deze pagina de onderzoeksrapporten en jaarverslagen van de rekenkamer geplaatst.

3.2 Financiële verantwoording 2012

Vanaf de begroting 2012 is voor de rekenkamer een (structureel) budget opgenomen van ruim 33.000,- (exclusief personeelskosten en btw). Dit bedrag bestaat uit de voormalige budgetten van de rekenkamer Venlo en de rekenkamer Arcen en Velden. De werkelijke kosten over 2012 zijn met € 22.956 ruim binnen dit budget gebleven.

Voor een nadere onderbouwing van de uitgaven en de verschillen ten opzichte van de begroting verwijzen wij naar de toelichting onder de tabel.

Onderstaand is een gespecificeerd overzicht van het budget en de kosten opgenomen.

Begroting en rekening 2011	Begroot	Werkelijk	Verschil
Onderzoekskosten	13.705	0	13.705
Vergoedingen	16.080	17.453	-1.373
Opleiding en ontwikkeling	3.002	2.318	684
Algemene kosten	1.081	3.185	-2.105
Totaal	33.868	22.956	10.911

Toelichting

De werkelijke uitgaven en de belangrijkste verschillen tussen begroting en werkelijkheid worden hieronder kort toegelicht.

Onderzoekskosten

Deze post is bedoeld voor externe ondersteuning bij onderzoeken. In 2012 hebben wij hier incidenteel geen gebruik van hoeven maken.

Vergoedingen

De vergoeding van de externe voorzitter en de twee externe leden was in 2010 hoger dan geraamd. Hier tegenover staat dat er geen kosten voor extern onderzoek zijn gemaakt.

Deskundigheidsbevordering

De kosten van het bezoek aan het jaarcongres van de NVRR door een delegatie van de rekenkamer valt onder deze kostenpost.

Algemene kosten

Onder deze categorie worden de kosten geboekt van contributies (o.a. lidmaatschap van de NVRR), vergaderingen en representatie. Verder zijn op deze post de wervingskosten van de twee nieuwe externe leden geboekt, waardoor een overschrijding heeft plaatsgevonden.